GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA II | ŠIBENIK, 19 JUNA 1934 | BROJ 98

Sastanak Centralnog pretstavništva Saveza Trgovačkih udruženja u Beogradu

Po zaključku Kongresa svih Saveza trgovačkih udruženja Kraljevine Jugoslavije u Skoplju 12 i 13 maja 1934 godine, sastalo se je Centralno Pretstavništvo u Beogradu i održalo svoje sednice 15 i 16 juna o. g. u Beogradu u prostorijama saveza trgovačkih udruženja u Beogradu.

Na ovim sednicama bili su prisutni:

Pretsjednik Saveza trgovačkih udruženja u Beogradu g. Nedeljko K. Savić i sekretar g. Rista S. Barbulović.

Pretsj. S. T. U. Savske banovine u Zagrebu g. Ivan A. Prpić, potpresj. g. Kreš. Brovet, zamjenik g. Anton Klajin i sekretar g. Dr. Stjepan Bogat.

Pretsjednik Zveze trgovskih združenj Dravske banovine u Ljubljani g. Josip Kavčić.

Pretsjednik S. T. U. u Osijeku g. Bernard Krešić i sekretar g. Dr. Feliks Kon.

Za S. T. U. u Splitu pretsj. udruženja trgovaca u Splitu, g. Dr. Uroš Kraljević, i

Pretsj. udruženja trgovaca u Sibeniku g. Ivan Žaja.

Za S. U. T. u Sarajevu pretsjednik udruženja trgovaca u Sarajevu g. Ibro Sahinagić i pretsj. g. Rad. Djorović.

Za S. U. T. u Novom Sadu pretsj. pretsj. udruženja trg. g. Stanko Lazić.

Potpresjednik S. U. T. u Beogradu g. Mirko Stojkanović i član uprave g. Nikola Belović.

Savez udruženja trgovaca južne Srbije u Skoplju zamolio je brzojavno pretsj. saveza Savske banovine gosp. Ivana A. Prpića da ga zastupa na spomenutom sastanku.

Centralno pretstavništvo donijelo je odluku da pretsj. Saveza udruženja u Beogradu g. Nedeljko K. Savić vodi sve poslove Centralnog pretstavništva Saveza svih trgovačkih udruženja Kraljevine Jugoslavije i da ga punopravno zastupa.

Konstatovana je puna jednodušnost svih članova pretstavništva po svima aktuelnim privrednim pitanjima, pa je riješeno da se kao gledište njihovih Saveza objavi slijedeći

ZAKLJUČAK:

1) Raznoliko komentarisanje zahtjeva Kongresa, da se izvrši hitna reforma privredne politike pobudila je Pretstavništvo da objavi slijedeće objašnjenje:

Svi privrednici u najširem smislu, odnosno svi radni staleži imaju da vrše svoja gradjanska prava samo putem svojih prinudnih staleških organizacija.

Stvaranjem ove staleške demokratije postiće se puna saglasnost interesa svih društvenih slojeva, a u isto vreme sačuvati osnovna načela demokratije, koja su neophodno potrebna za najzdravije razvijanje svih narodnih snaga.

2) U vezi težnja da se stvori planska privreda u našoj zemlji trgovački stalež na osnovi iskustva, koje ima u nekim pokušajima te vrste stoji na gledištu, da treba što prije stvoriti privredni plan uz saradnju svih privrednih organizacija čije se izvršenje ima ostaviti slobodnoj utakmici privrede.

Planska privreda sa definicijom: „da se cijelokupna privreda ima predati radi organizacije i izvršenja rasčlanjenim samoupravnim tijelima", jeste utopija, jer nema osnovnog elementa: slobodne utakmice, stručne zainteresovanosti, kao ni lične materijalne odgovornosti. Svako etatiziranje privrede treba u osnovi odbaciti.

Interes naše Države i našeg Naroda je: slobodna, ničim nesputavana razmjena dobara koju treba prepustiti trgovačkom staležu.

3) Trgovci stojeći na gledištu da je sloboda rada i utakmice nužna u privrednom životu, u načelu nemaju ništa protiv stvaranja zadruga i smatraju da su ove kao proizvodjačke i kreditne vrlo potrebne i treba ih pomagati. Nabavljačko-potrošačke zadruge, pa bilo da rade samo sa članovima ili kao što do sada čine, da rade i sa nečlanovima, imaju se smatrati kao trgovine koje moraju snositi i fiskalna opterećenja i ispuniti sve ove koji su predvidjeni za obavljanje trgovačkih poslova.

Racionalna trgovina osjeća vrlo veliku potrebu unapredjenja izvoza agrikulturnih proizvoda. Treba stvarati tipizirane produkte, za koje ima potrebe u inostranstvo, a naša zemlja pruža pogodnosti za njihovo kultivisanje. Ovo stvaranje može se organizovati kroz dobro smišljeni zadružni sistem, osnovan na privatnoj inicijativi i vezan interesima zadrugara. Rad ovih zadruga trebalo bi pomagati jeftinim kreditima, kako bi se time probudila živa akcija zadrugara ka proizvadjanju, jer dosadašnji sistem subvencioniranja postizavao je suprotno dejstvo stvarajući vještačke zadruge i korumpirajući zadružnu svijest.

Nasuprot ovome nabavljačke i potrošačke zadruge vodjene od nestručnih lica, a privilegovane od mjerodavnih vlasti, izvrgnule su zadružni sistem, koji je u svojoj osnovi imao lijepe ideje, u štetnu, povlašćenu i nelojalnu trgovinu. Što je najvažnija činjenica kod velikog broja tih zadruga, zadrugari ne samo što nisu imali koristi, nego su pretrpjeli veliku štetu, pored opće štete, koja se od ovog prtvilegovanog sistema trpi.

Što je najgore posljednjih dana javnost je svjedok žučnih rasprava na pojedinim zadružnim skupštinama u kojim raspravama učestvuju istaknuti državni činovnici, na čiji račun padaju uvredljivi izrazi i teška sumnjičenja.

U ovom pogledu otišlo se tako daleko da se na Kongresu zadruga u Sarajevu bacila teška uvreda svima trgovcima naše zemlje, jer je Pretsjed-

HISTORIJA EKONOMSKOG RAZVOJA NA KRŠU JADRANSKOG PODRUČJA

(sa osobitim osvrtom na šumarstvo)

(s v r š e t a k)

Veliki posjed markiza Maiofrina, koji je blizu Nina (Grbe), bio je na prodaju. Dandolo ga je kupio. Velika livada, na kojoj su za vrijeme Turaka izgrađeni kanali za natapanje, a koje se je dalo s malo troška opet dovesti u red, davala je punu garanciju, da će se na njoj moći urediti valjan rasadnik. Naređenjem od 20 VIII 1806 određuje D., da će se tu urediti kraljevski saradnik, koji će biti tako upravljen da će davati svake godine 50.000 strukova za pošumljivanje i 20.000 voćaka za obnovu zapuštenih i uništenih voćnjaka. Prilikom sadnje sadnica na goletinu trebalo je prema odredbi Dandolovoj paziti da se u prvom redu spasi od propadanja drveće, koje je od prinude još postojalo.

Naredbom od 16-XI 1806 propisuje D. pravilnik za šumarsku službu. Tim pravilnikom zabranjen je šumski požar pod prijetnjom novčane kazne i kazne zatvora za krivce. Tako isto je zabranjeno sjeći šumu i kopati panjeve i u opć. i u drž. šumi. Izvor drva za ogrijev i građevnog drva strogo je zabranjeno bez dozvole vlasti. Dandolo je postavio G. L. Garagnina za inspektora šuma i poljoprivrede te je imao naročito dužnost da nadzire pošumljavanje. God 1807 predlaže Garagnin, da se ponovno vrate na snagu pojedine zaboravljene odredbe Gimnievog zakona, a u prvom redu odredba, prema kojoj je svaka općina dužna, da stavi pod zabranu jedan dio svoje šume, razmjerno prema ukupnoj površini šuma. Taj zabranjeni dio treba obzidati, da bude tako zaštićen i od kradljivaca i od koza. U tom zabranu će se svake godine, na trošak općine, provoditi sve one mjere, koje su potrebne za uspješan napredak šume.

U isto vrijme osnovali su se u svakoj općini „Sveti gajevi" (Bois Laire) da budu u svoje vrijeme jedan dio izvora prihoda. Sve su te mjere imale na mnogo mjesta dobrih rezultata. Dandolo je pomagao akciju oko podizanja šume gdjegod je mogao.

Pisani spominje jedan karakterstičan slučaj koji objašnjava shvatanje Dandolovo.

God. 1807 uzeo je neki brodar iz rasadnika i natovario brod mladog stabalja pa ga odvezao na Brač i tamo prodao (na Braču su bili tada u to doba Rusi). Kad su taj slučaj prijavili Dandolu, kaže se, da je Dandolo tješio: „Stabalje će jednako dobro uspijevati na Braču kao i u rasadniku." D. je odmah postavio i pitanje paše t. zv. „Erbaticum" na drugu osnovu. Svaki vlasnik stoke plaćao je za pašu izvjesnu šumu, koja je za doba Dandolova narasla na 92.000 livra (prema ranije 35.000 livra), Naročito je povećao taksu na koze, za koje kaže interpretator Dandolovog rada, historičar Abbè Pisani, da je njezin „prokleti zub uništavao sve napore koji su se činili u cilju pošumljavanja".

Godine 1809 dolazi ponovno Dalmacija pod vlast Austrije. Nešto nerad, a nešto mržnja na Francusku upravu uništila je sve; austrijski vojnici, udarivši logar u blizini Nina, uništavali su sadnice u rasadniku te je najveći bol zadavalo Dandolu baš to kad je gledao, kako su u par dana uništili rezultate njegovog naučnog trogodišnjeg rada.

— —

Iz gore izloženog vidi se da je pred 150 godina a i ranije, našlo muževa koji su uviđali jadno ekonomsko stanje krša, pa su nastojali, da pomognu. Razumljivo je da se ovo nastojanje okrenulo u prvom podizanju malog seljačkog gospodarstva. Pored malog seljačkog posjeda, koji se sastoji od dolinica i uvalica, došla je na red i veća skrb za šumice i gajeve, koje uz poljoprivredno zemljište sačinjavaju jedan dio izvora, iz kojih će narod crpsti dobro za namirivanje svojih potreba.

Donošenjem našeg novog zakona o šumama od 21-XII 1929 i donošenjem Uredbe o pošumljavanju krša od 16 VII 1930 stavljen je rad oko pošumljavanja na Kršu na osnovu koja obuhvata to pitanje onako, kako će najbolje odgovarati prilikama i potrebama našim.

Ali da se uzmognu provesti intencije zakona o šumama i Uredbe o pošumljavanju Krša — potrebno je, da se na zdraviju osnovice postave prilike za život na čitavom području Krša gdjegod je samo moguće.

Inžinjer: J. E. BRATUŽ

nik kongresa, koji je visoki državni funkcioner u pensiji, javno nazvao trgovce naše zemlje NEPOTREBNIM SLUŠKINJAMA.

Ovo je najjači dokaz u kolikoj je mjeri privilegovani nabavljačko-potrošački zadružni sistem negativno utičao na zadružnu svijest. Baš ovaj momenat svjedoči da visoki drž. funkcioneri, kojima je dužnost da gaje slogu i dužno međusobno stalesko poštovanje građana, šire nezadovoljstvo i raspiruju mržnju, koja ne vodi dobru.

Stav Kongresa trgovaca u Skoplju prema nabavljačko-potrošačkom privilegovanom zadružnom sistemu bio je načelan i objektivan, pa o kako nije dao ni najmanja povoda za ovaj nekulturni ispad protivne strane, koja je u nedostatku argumenata upotrebila grubu uvredu.

4) Povlašćenjem industrijskih prodavaonica u našoj zemlji trgovački stalež doveden je u očajanje, s toga predstavništvo traži od mjerodavnih faktora da se sve te prodavnice smatraju kao samostalne trgovačke radnje i kao takve odmah opterete svima dažbinama, što je i u interesu državnog fiska, jer ova nejednakost izaziva revolt u trgovačkim krugovima, koji može dovesti do teških posljedica.

5) Skreće se pažnja nadležnima da razna društva za posredovanje između povjerilaca i dužnika vrše naplatu izvjesnih taksa, troškova i honorara što je u protivnosti sa jasnim odredbama Zakona o prinudnom poravnanju van stečaja, pa se zahtijeva stroga kontrola nad radom ovih društava, kako bi ova svoj rad saobrazila Zakonu i svojim statutima.

6) Predstavništvo saveza ponovo apeluje na mjerodavne da se u predlogu Uredbe o zaštiti zemljoradnika izmjeni odredba o izuzeću dugova za robu na kr. sto će se svi dugovi za robu, bez obzira na vrstu i iznos izuzeti od zaštite.

Ovo su najglavnija objašnjenja koja su nužna za unaprijed izložene probleme, dok po svima ostalim pitanjima Predstavništvo strogo ostaje pri zaključcima, koje je donio Kongres Saveza svih trgovačkih udruženja Kraljevine Jugoslavije u Skoplju 13 maja 1934 godine.

U Beogradu 16 juna 1934 godine.

Savez Udr. Trg. u Beogradu pretsj. N. K. Savić, S. U. Tr. sav. ban pretsj. I. A. Prpić, Z. T. Z. Drav. Ban. pretsj. J. Kavčić, S. T. U. u Osijeku pretsj. B. Kresić, Za S. T. U. u Novom Sadu pretsj. U. T. St. Lazić, za S. U. T. u Splitu pretsj. U.tr. Dr U. Kraljević, Pretsj. Udr. trg. u Šibeniku I. Žaja, Za S.U.T. u Sarajevu pretsj. U. t. I. Šabanagić.

POKUĆSTVO

NA OTPLATU I BANKOVNE KNJIŽICE DOBIJETE SAMO U NOVOOTVORENOM SKLADIŠTU POKUĆTVA

kraj crkve sv. Frane u Šibeniku

O. GRABOVAC

zastupstvo i komisiono skladište

Prodaje se motor marka „Rubi" četri cilindera podesan za camce. Za informacije obratiti se kod g. Adolf Šprajc, Knin.

Širite „Narodnu Tribunu"

SPORT

Jadranska veslačka regata u Sibeniku

U Nedjelju 24 t. mj. priređuje se u Šibeniku Jadranska veslačka regata. Na toj regati sastaće se veliki rivali »G U S A R« iz Splita i naša »K R K A« u šest točaka:

1) Četverac sa kormilarom - seniori - staza 2000 m.

2) Četvorka - podmlatka - 800 m.

3) Četverac bez kormilara - seniori - staza 2000 m.

4) Osmerka - novaci - staza 2000 m.

5) Četverac sa kormilarom - novaci - staza 2000 m.

6) Osmerac - seniori - staza 2000 m.

Natjecanje u dvojci i četvorci seniora neće moći biti održano, jer »Krka« neće imati u tim točkama konkurenta.

Kao što se vidi program je vrlo obilat. Borba između ovih rivala biće vjerovatno vrlo interesantna.

„Radio-stanica" — „Osvit" 5:0 - (3:0)

U Nedjelju je održana prijateljska utakmica između »Osvit-a« i »Radio-stanice«. Osvit je nastupio sa šest rezerva. Utakmica se završila 5 : 0 (3 :0) za Radio stanicu. Mornari su zasluženo pobijedili jer rezerve nisu mogle da zamijene sa uspjehom svoje starije drugove. Crnogaća na beču bio je odličan, i samo zahvaljujući njemu, rezultat nije ispao gori po Osvit. Bižjak se takođe dosta trudio. Peričić naročito u 1. pol. odličan. Igrao je sve, i u navali i u obrani. Bego i Košta u navali

Grubi su se koliko su mogli, ali samo njih dvojica nisu mogli ništa da urade. Ostali nisu ništa dobrog pokazali i nijedan se nema ničim pohvaliti. Mornari su igrali fair i dobro. Lijepo su kombinirali, ali vrlo slabo pucali. Svi imaju dobar i jak odbojan udarac. Sudac je bio dobar. Trudio se da bude objektivan, te je kadkad sudio na štetu Osvitaca. Greške su bile male bez utjecaja na rezultat. Publike je bilo dosta naročito mornara, koji su bučno navijali za svoje.

Žrtve ratne oskudice

Berliner Tageblatt donosi slijedeću statistiku: Za vrijeme svjetskog rata Njemačka je usljed Engleske blokade osjetila veliku nestašicu živežnih namirnica. — Broj umrlih od nedovoljne ishrane iznosi već 1915 godine 88.000; 1916 godine umire 122.000; 1917 godine 260.000, 1918 godine je nastradalo 294.000 osoba. Dakle je kroz četiri ratne godine, dok je 1.898.000 njemačkih vojnika ostavilo svoj život na fronti, u domovini umrlo je 764000 osoba od oskudice.

Registriran jaki potres

Seizmografski aparati signalizirali s jaki potres u sjeverno zapadnoj Indiji. Misli se, da je epicentar Beludžistan, dok druga neka vijest javlja kao epicentar Afganistan. Po bilježenju seizmografa izgleda da je ovaj potres mnogo jači nego januarski u pokrajini Mazzufarpur gdje je bilo na tisuće mrtvih.

Dr. Goebels o židovima u Njemačkoj

Ministar Dr Goebbels je u Varšavi govorio o nacional-socijalizmu, a između ostalog o židovskom problemu u Njemačkoj. Oni su raspolagali najvećim dijelom pokretnog i nepokretnog materijala. Imali su u rukama bezgraničnu vlast nad štampom, literaturom, kazalištem i filmom, a u velikim gradovima bijahu 75% ljećnika i pravnika židovi, ne govoreći o berzi i trgovini.

Jedan interwiew sa Wilhelmom II.

Berliner Tageblatt donosi: Randolph Churchill, posjetio je u Dornu njemačkog Exkaisera Wilhelma, koji ga je pozvao dva puta na ručak. U razgovoru je Exkaiser naglasio da Hitler u Njemačkoj ogroman i divan rad, dajući narodu nov život i novu dušu, a u pogledu toga da se taj rad krunisao postavljanjem dinastije, njegova će porodica znati koja joj je dužnost.

U pitanju dalekog istoka, Exkaiser misli, da je nemoguće spriječiti upliv Japanaca u Kini. Japan će dati Kini mir i sigurnost. Osim toga je Japan obrana od bolševizma na Istoku, kao što je Njemačka na Zapadu.

Što se tiče Indijskih sporova Exkaiser veli, da bi došlo do sukoba između Muhamedanaca i Hindusa, u kojem bi ovi zadnji nastradali, kad bi Engleska ostavila Indiju, koje je sama za sebe nemoćna.

Exkaiser je odlučno odbio da rekne svoje mišljenje o „Cirkusu" u Genfu.

Na rastanku dao je Exkaiser mladom Churchillu svoju sliku pod kojom je napisao citat od Galsworthija: „Moderna mladež zna sve, vidi sve i debatira o svemu, ali ne odobrava nikad".

Japanski manevri

U zugustu i oktobru vršiće japanska flota velike manevre i to najveće, koje je Japan u mogućnosti da održi. Sudjelovati će 280 ratnih lađa, te preko 200 aeroplana.

Žrtve vremenskih nepogoda

Veliko nevrijeme i oluja oštetile su jako Solun u Grčkoj. 60 kuća je sasvim uništeno, 12 obitelji ostade bez krova, a 2 vjevojke je ubio grom.

Glavnom gradu El Salvadora prijeti glad. Više hiljada radnika uređuje puteve koje je poplava uništila, da omoguće uvožanje hrane. Reda radi uvedeno je „ratno stanje". Veliki broj gradova u El Salvadoru je bez svijetlosti. Od grada Ocotepequi ostade samo crkva. Broj mrtvih i šteta ne može se momentalno još ustanoviti.

Doprinos od jedan od sto ne treba naplaćivati

Neke poreske uprave i u 1934 naplaćuju 1% doprinose uveden Zakona o naknadnim i vanrednim ki ditima za izvodjenje javnih rado iako je naplata toga doprinosa samo odredbom tog Zakona bila naređer samo za 1933 godinu. Pošto važn odredbe § 8 Zakona o naknadnim vanrednim kreditima nijednim kas jim Zakonom nije produžena. Odjel nje poreza Ministarstva finansija r redilo je da poreske uprave ovaj d prinos za 1934 godinu ne plaća Ovaj će se doprinos naplaćivati sam na porez na rente, koji moraju no čani zavodi prema čl. 71 Zakona neposrednim porezima isplatiti za 19 godinu, a naročito za drugo polug dište 1932 godine. („Politika" Beo rad 31 maja 1934.)

Gradnja i popravak pristaniš na Jadranu

Ministar saobraćaja riješio je, da po amandmanu u novom financijsko zakonu za gradnju, popravak i do radnju pristaništa na Jadranu mo utrošiti svota od 5 mil. dinara. Mi star saobraćaja osigurao je potreb kredite i naredio, da se odmah pr stupi licitacijama i započne sa rad vima. Kao prvi trošak odobrena svota od 2 mil. din.- za radove Silbi, Premudu, Molatu, Božavi, Ve Ratu, Solinju, Bribinju, Savuru, Se strinju, Rivanju, Izu Velikom i malom Ravi Velikoj i maloj, Žmanu, Luk Ugljanu, Mulinju, Čepriljandi, Kukljic Kali i Lukoranu.

Prisilno miješanje stranih živežnih namirnica sa surogatima u Njemačkoj

Da se što više smanji uvoz inostra nih živežnih namirnica odredila j njemačka vlada, da se kod neke rob (na primjer kod čaja) moraju primje šati domaći surogati. Kod svih javnil ustanova koje su ovisne o vladi, kao što bolnice, pučke kuhinje, logori it.d upotrebljavat će se samo surogati a inostrani plemeniti produkti podijeljivat će se samo uz liječnički recept.

Filoksera uništila vinograde u šibenskom srezu

Prošle godine opazilo se na području šibenskog sreza propadanje mladih vinograda oplemenjenih na američkoj podlozi Aramon, Rupestris. Gan I. To propadanje opazilo se u raznim mjestima šibenskog kotara kao u Donjem Polju, Dubravi, Primi, Drnici, Vrpolju, Zatonu, Graboveima i Jadrtovcu. Na zahtjev težaka obišao je sreski poljodjelski referent g. Anzulović vinograde u tim mjestima, te je otkrio da loza propada od neke vrste podzemnih usenaca, koji djeluju slično kao i filoksera. G. Anzulović je ustanovio da su vlasulje zaražene sitnim uščencima, a osim toga je na žilama opazio silesiju tuberozitet, (malih nebreslina) identičnih filokseričnim. Lozu je poslao državnoj poljoprivrednoj ogledno j i kontrolnoj stanici u Splitu, gdje je ustanovljeno dá je to filoksera, ali radi boljih izvida i konstatacija došlo je ovih dana specijalno povjerenstvo iz Splita. Povjerenstvo je obišlo muoga mjesta i ustanovilo filokseru u svim mladim vinogradima tako, da ih je je ona gotovo posvema uništlla, te su radi toga mnogi seljaci već ove godine napustili obradbu takvih vinograda. Filoksera uništava vinegrade samo na američkoj podlozi.

GRADSKE VIJESTI

PRIKUPLJANJE PRILOGA ZA UNESREĆENE U KAKNJU. Vrijedni članovi našeg sokola počeli su po gradu prikupljati priloge za unesrećene rudare u Kaknju. Prilozi se kupe po cijelom gradu. Nadamo se da će ova lijepa i humanitarna akcija naseg Sokola naići na dobar odaziv kod građanstva.

SVAKOG PETKA pri odlasku parobroda „Kumanovo" može se vidjeti sprema i sposobnost kapetana istog, kome nije potrebno da pri polasku iz Šibenika čini one velike manevre koje oduzimaju po 15 20 m. vremena. „Kumanovo" se kod samog gata okrene u mjestu, i odmah produži pravo u kanal, tako da taj manevar oduzima najviše 5 min. Ovime se štedi u vremenu, a uz to je mnogo ljepše vidjeti i za one koji posmatraju parobrod, i za putnike sa „Kumanova".

PROSLAVA ANTUNOVA BLAGDANA u crkvi Sv. Frane u Šibeniku. Nakon pobožnosti XIII utoraka sa tumačenjem života sv. Antuna Paduanskoga i svečane devetnice za pripravu na blagdan istoga Sveca, sama svečanost uspjela je u potpunom redu uz sudjelovanje svega gradjanstva i čitave okolice. U predvečerje slijedila je krasna rasvjeta pročelja i nutrnjosti crkve. U jutro je više hiljada vjernika pristupilo na svete Sakramente. Mise redale su se od 4.30 do podne. U 6 s. slijedila je svečana misa preč. kan. đek. D. Gr. Tumbača a u 10.30 sati svečani je pontifikal otpjevao preuzv. Dr. J. Mileta uz veliku asistenciju gradskog svećenstva.

U 6 s. poslije podne bila je u gradu impozantna procesija sa svečevim kipom uz sudjelovanje gradskog klera sa preuzv. Biskupom, svih redovničkih samostana, zavoda, katoličkih korporacija, djevojačke škole sv. Luce te muške i ženske škole sv. Frane i velikog broja Antunovih štovatelja. Procesiju je otvorio mješoviti pjevački zbor gradske osnovne škole, dok je pjevački zbor biskupskog bogoslovja veoma skladno pjevao uz pratnju „Gradske glazbe" dvoglasnu pjesmu: „Sveti Ante, čudotvore" i „O Sveče veliki". Na povratku u crkvu prigodni kratki govor o Svecu držao je mp. o. J. Belić, r. sv. Dominika istaknuvši Antunovu ljubav prema Bogu, prema siromasima i zapuštenim. Nakon svečanog blagoslova sa Presvetim dovršena je ova lijepa svečanost ljubljenjem svečevih moći i pjevanjem omiljele pjesme: „O Sveče veliki".

OGLAS

Kod Banovinske bolnice u Šibeniku održat će se dne 9. jula 1934 godine u 11 sati prije podne **prva ofertalna licitacija** *za nabavku živežnih namirnica, mesa i kruha za vrijeme od 15 jula do 31 decembra 1934 godine, te za nabavku peradi, kokošjih jaja, mlijeka, voća, krompira, kupusa, zelja i dr., a za vrijeme od 15 jula do 30 septembra 1934 godine. Za potanje obavijesti zanimanici neka se obrate upravi bolnice za vrijeme uredovnih časova.*

Upravnik bolnice:
MACHIEDO.

POSTAVLJENI SU: za učitelja u Jezerima Spehar Branko, u Posedarje Grgić Andrija, u Široke Karađole Jure, u Prvić Sepurine Burić Dobrila, u Iž Veli Delić Antica.

ZANATSKO TRGOVAČKA ŠKOLA - ŠIBENIK. Predavanja za učenike zanatsko trgovačke škole završena su danom 31 maja, dočim je završni ispit završio 5 juna o. g.

Svjedodžbe su svim učenicima razdijeljene dneva 10 o. m. i tom je prigodom mjesni Rotary klub preko g. Ivana Žaje, pretsjednika udruženja trgovaca podijelio šest nagrada najboljim učenicima.

POMEN STJ. RADIĆU. 20 t. m. u 11 sati u crkvi sv. Jakova održaće se pomen pokojnom Stjepanu Radiću, Pavlu Radiću i Dr. Ivanu Basariečku. Povodom toga pomena, izdate su osmrtnice, koje pozivaju građanstvo da u što većem broju prisustvuje ovom pomenu.

IZLOŽBA ĐAČKIH RADOVA NA PREPARANDIJI. U ovdašnjoj preparandiji na dan 17, 18 i 19 ov. mj. otvorena je izložba đačkih radova. Radovi su vrlo uspjeli. Među njima neki se naročito odlikuju svojom lijepom izradom. Košulje, miljei, vezovi i t. d. zastupljeni su u velikom broju. Lijepi crteži privlače pažnju posjetioca, kao i neke rukotvorine od drveta. Publike ima dosta koja sa interesovanjem i razumijevanjem posmatra ove lijepe radove.

DOVRŠENJE PERIVOJA KOD GOSPE VAN GRADA. Već počinju i ljetnji dani, a još se ne dovršava perivoj pred Gospom van Grada. Još su ostale staze da se dovrše, a neće se valjda na to čekati još mjesecima kao što se već običaje. Ako se već onoliko uredilo, zašto se još ne dovrše staze, te se i taj perivoj ne otvori. Neće se čekati zima, da bi se dovršio.

G. KAPETAN STJEPAN DUJMOVIĆ pozdravlja ovim putem sve znance i prijatelje, sa kojima se nije mogao lično oprostiti zbog kratkoće vremena, prilikom svoga odlaska za Zagreb.

AKADEMIJA U KATOL. DOMU. U čast dana Sv. Juane Arške u nedjelju je održana u katoličkom domu Svečana akademija sa vrlo lijepim programom. Između ostalog davana je i „Mučenice Kristova, oprosti mi", duhovna drama u 5 činova od Emilije Tvanner. Akademija je dobro izvedena, a naročito pomenuti komad. Publika je aplauzam nagradila izvođače, koji su uložili puno truda oko spremanja ovoga komada.

NEKA NIKO NE ZABORAVI da „Narodna Tribuna" živi samo zâ Šibenik i za sjev. Dalmaciju. Tko ga dakle primâ, dužan je da ga i savjesno pretplaćuje.

RADNIČKO PRENOĆIŠTE. U vezi pretstavke Povjereništva Radničke komore Šibenik upućene općini Šibenik u mjesecu maju o. g. radi uredjenja radničkog prenoćišta, ovih dana su pretstavnici Radničke Komore posjetili općinskog donačelnika g. Bačinića radi urgencije rješenja tog pitanja. G. donačelnik se na ovo pitanje zainteresirao i obećao, da će najkasnije do jeseni radničko prenoćište biti uspostavljeno.

Veseli nas, da se napokon naišlo na ozbiljno shvaćanje za ovo pitanje, i da će ono biti uskoro jednom za uvijek riješeno, tako da će proputujući radnici moći donekle pristojno prenoćiti u radničkom prenoćištu (azilu), a ne po ulicama izloženi vjetru, ledu i kiši.

Nesreća „Krkinog" osmerca

U subotu se osmercu Krke pri večernjem treningu za predstojeću regatu desila velika nezgoda u kojoj je nastradao novi osmerac kupljen prošle godine. Nesreća se desila oko 7.30 s. naveče, kada se ekipa vraćala u baraku poslije treninga. Pred barakom su bila usidrena tri broda Jugoslov. Lloyda. Prva dva su, pred par dana odatle otišla, a treći „Iskra", pomaknut je za oko 40 metara od obale t. j od svoga ranijeg mjesta. Gvozdeni kabel kojim je brod bio vezan za obalu nije bio dobro zategnut te je bio ispod same površine mora tako da se nije mogao primjetiti, a uz to nikakvim znakom nije bio obilježen. Nesreća je htjela da jedan jači udar vjetra zategne taj kabel, baš kada je sredina osmerca bila na njemu. Kabel je izdigao osmerac, a veslači su skočili u more da bi olakšali teret čamcu. Samo zahvaljujući tome osmerac nije prelomljen preko sredine. Ali i ovako je šteta velika jer čamac je na sredini naprsnuo i iskrivio se, tako da se u njemu nemože veslati na nekim većim utakmicama.

Osmerac je skoro nov. Nabavljen je prije nepunu godinu dana a stajao je oko 45.000 dinara. Ovime je i onako siromašnoj „Krki" nanesena velika šteta.

U nedjelju popodne je na licu mjesta izašla komisija, sastavljena od predstavnika Jug. Lloyda, „Krke", Lučke kapetanije i stručnjaka. Po općem mišljenju, krivica nije do Krke, već do Jug. Lloyda koji nije ničim označio da se tu nalazi gvozdeni kabel, koji uz to nije bio ni dobro zategnut.

Trgovina koža, cipela i šport. predmeta
Aleksandar ANWEILER
ŠIBENIK, ulica Kr. Tomislava 4
Specijalna radiona za sve vrste cipela BOJADISEMO KOŽNATE KAPUTE. Popravljamo sve vrsti kaljače i gumene cipele.

Šibenik napokon dobija ugodan izletnički parobrod

Nastojanjem naše agencije Jadranske plovidbe uspjelo se da Šibenik ipak jednom dobije jedan lijepi luksuzni i udobni parobrod koji će biti stalno stacioniran u Šibeniku i vršiti redovitu službu nedjeljnih izleta i subotnjih „Noći na moru". To će biti novo uređeni parobrod „Trogir" koji stiže ovih dana iz brodogradilišta.

Veseli nas da bar u tome možemo pohvaliti Jadransku plovidbu, a naročito bi nam pak milo bilo kad bi mogli još prije početka jula o. g. zabilježiti izlazak nama u susret sa strane Jadr. plov. povodom ukrcavanja putnika na prugama br. 1 i 2 za Biograd i kombinovanja redovitih nedjeljnih Week-End karata Šibenik Biograd -Rab, kao što je već dobio Split.

Riješenje Banske uprave povodom žalbe seljaka o prodaji vina vlastitog proizvoda

Kr. Banska uprava u Splitu riješila je vrlo povoljno žalbu seljaka o prodaji vina vlastitog proizvoda koju su oni bili preko ovdašnjeg Sreskog načelnika uputili. Banska uprava je u svemu izašla u susret željama seljaka te riješila da se prodaja može vršiti svakim danom ljeti od 7-21 s, a zimi od 7-20 s neprekidno.

Osim toga riješeno je da vino vlastitog proizvoda može prodavati svaki onaj koji je punoljetan, dok se ranije tražila navršena 25. godina. Sva uvjerenja koja su potrebna za izdavanje dozvole o prodaju, izdavaće u buduće opština ujedno, a ne kao do sada posebice, što je razumi se bilo skopčano sa većim troškovima.

IZLET JADRANSKE PLOVIDBE ZA BIŠEVO, VIS, HVAR I STARIGRAD. Kružni izlet, koji se imao održati 17 t. m. za Biševo, Vis, Hvar, i Starigrad, uslijed jake bure, koja je duvala više dana, pa i u samu subotu odgodio se na neodređeno vrijeme, zato što se 24 t. m. u Šibeniku održavaju veslačke utakmice.

Inače je pomenuti izlet bio jako dobro organiziran, jer kao što je poznato imala su sudjelovati razna društva, kao i vojni orkestar. Trebale su se održati i brodske igre i ples.

Predstoje više sličnih izleta (1-VII specijalni izlet za Split, 7-VII izlet za Kotor i Dubrovnik itd.) te otprav. upozorava publiku da posveti osobitu pažnju na rok izdavanja karata, jer od toga zavisi kakav i koji će se brod uzeti za odnosni izlet. Jer tražiti jač brod docnije, skopčano je sa posebnim troškovima, a postoji velika mogućnost da se ne dobije jer je vjerovatno angažovan na drugoj strani.

Da li će izlet biti u svakom pogledu uspješan zavisi najviše od publike, jer ako se ona ne drži strogo roka određenog za kupovanje karata, dobije se brod za 100 putnika dok poslije odjednom ispadne 350 putnika, što je razumije vrlo nezgodno i za same izletnike.

Istina je da se dobar dio putnika javi u poslijednjem momentu te oni koji docnije dođu samo smetaju udobnosti onima, koji su se pravodobno javili, ali bi i Jadranska plovidba trebala o tome voditi računa, te da ne izdaje veći broj karata, nego što je predviđeno. Ili neka odmah i poruče jači i veći parobrod kada već ima dosta izletnika i kada se zna da se obično u zadnji čas javlja veliki broj izletnika.

UNAPREĐENI SU: gg. Madirazza Ćiril sudija i Marendić Petar sudija u Biogradu, Uglešić Ivo sudija u Kninu i Bajić dr Miloš sudac u Benkovcu svi u VI gr.

U IX pol. gr. Baranović N. kanc. suda, Zanetić Slob. kod okr. suda u Šibeniku.

SLADOLED
u svim vrstama i najboljoj kvaliteti dobijete samo kod
Slastičarne ANTE MARUŠIĆ
izrađen na električnom automat-aparatu „Frigidaire"

Budite pretplatnici i „Nar. Tribune"

PET MILIJUNA DINARA primiće „Jugoslovenski Lloyd“ za pet starih parobroda, koji su prodati jednom talijanskom konzorciumu kao staro gvožđe. To su bili parobrodi koji su već godinama stajali usidreni u šibenskoj luci.

Iz Jadranske straže

Dana 24 juna t.g. Mjesni Obbor Jadranske Straže u Šibeniku priredjuje DAN JADRANSKE STRAŽE.

Na programu je više atrakcija. Istoga dana poslije podne održaće se po prvi put Jadranske veslačke regate.

Svečanost počima u subotu večer 23 juna sa vokalnim koncertom u gradskom kazalištu. U programu koncerta zastupani su autori Gervais, Parač, Špoljar, Kačerovski, Odak, Mokranjac, Milojević i Zeljensky. Ovaj program izvesti će po prvi put pred našu javnost novo osnovani muški pjevački zbor Jadranske straže — Šibenik.

Početak točno u 21 s. Ulazne cijene za lože i parter din 10, galerija i stajanje din 5, djaci i vojnici d. 5.

Uvjereni smo, da će rodoljubno gradjanstvo znati i ovaj put pokazati koliko ljubi i voli naš plavi Jadran.

Javna zahvala

Po teškom udesu, kojim smo izgubili našeg nepreždaljenog supruga, plemenitog oca i brata

MARKA LUŠIĆA

umir. insp. financ. kontrole

ovime se smatramo dužnim da zahvalimo svima onima koji su nam na bilo koji način iskazali svoje saučešće. Osobita pak hvala presjedniku udruženja pensionera g. J. Milatu, koji se na onako dirljiv način pred parobrodom oprostio od svog druga.

Hvala i mještanima mjesta Rogoznice, koji su na onako veličanstven način dočekali prenos iz Šibenika smrtnih ostanaka dobrog pokojnika i ispratili do vječnog počivališta.

Providnost Božja neka svima odvrati.

Šibenik-Rogoznica 18 VI -34.

Tugujuća obitelj i rodbina

Solidna novogradnja sa taracama i dvorištem prodaje se ili bi se zamijenila.

Unajmljuje se 1 sobu s pokućstvom na lijepom sunčanom položaju u blizini poljane.

Prodaje se vrlo jeftino kuća dvokatnica sa prizemljem, dvorištem, terasom i svim komforom.

Polovnu kutiju za violinu kupio bih.

MOLBE za pripust na prijemni ispit dobivaju se kod Tiskare E. Vitaliani i Sin — Šibenik.

Cijenik za Dame
kod BRAĆE LAURIĆA
FRIZERSKI SALON - ŠIBENIK

Ondulacija trajna . . .	Din 80
„ vodena . .	Din 13
„ gvozdena . .	Din 8
„ Popravak,(pola)	Din 4
Pranje kosa i sušenje .	Din 8
Rezanje, stucanje kosa u svim frizurama	Din 6
Fazoniranje, brijanje vrata	Din 3
Manicure sa lakom . .	Din 8

— POSLUGA TAČNA I BRZA —

IVO OSTOJIĆ:

ERNEST HAECKEL

U 9 broju „Katolika“ neki gosp. „Peč“ upravo smiješno (da upotrebim blaži izraz) kritikuje moj članak „E. Haeckel“ izašao u 80 broju „Narodne Tribune“. Nebi bilo uopće vrijedno zaustaviti se na tu kritiku, da je ona osamljen slučaj, ali nažalost sustavno se je napadalo sa stanovite strane prigodom 100-godišnjice rodjenja Haeckela ne samo on, već uopće evolucionizam kao nauka tvrdeći, da je „proizvoljna teza o evolucionizmu“ i da je ona „nedokazana i najvećim dijelom porušena“ (Nova Revija br. 4 god. 1933). Medjutim naprotiv evolucionizam i te kako da je dokazan, a što se još ne može odgovoriti na svako „zašto“, zar zato da ga negiramo? Danas još neznamo zašto nastaje bolest rak i koji su zapravo faktori koji je izazivlju, pa je li zato tko poricao njezino opstojanje i zar nebi to bilo smiješno? Mi nemamo ni zadovoljavajuće sve prolazne stadije za taj evolucionizam, ali ipak imademo toliko dokaza i paleontoloških i anatomskih i fizioloških i ontogeneskih, da je već time evolucionizam sigurno dokazan. Slavni ruski naučenjak Mendeljejev svrstao je sve tada poznate elemente u prirodni sistem. Ipak su u tom sistemu falili neki elementi. On ih je, iako nepoznate, opisao i to detaljno pokazavši unaprijed i njihova svojstva. Kasnija otkrića pokazala su, da su njegova pretskazivanja dobra i da je njegov sistem tačan. Teorija ili hipoteza u nauci nije nikada proizvoljna i svaka se temelji i te kako na naučnim rezultatima do tada učinjenim. To vrijedi i za teoriju evolucije, koj je danas toliko dokazana, da se uopće o tome i ne pravi pitanje i smatra je se nepobitnom naukom. Uopće s naukom o evoluciji u uskoj je vezi i Haeckelov monizam. Prostor ne dozvoljava da se upuštam u dulje razlaganje, pa ću, u koliko imam pri ruci potrebne knjige, citirati iz njih, pa da tako govore njihovi auktori.

Moram odmah spomenuti, da evolucionizam nije dijelo Haeckela, već plod strpljivog i mukotrpnog rada mnogih umova, a Haeckel ga je samo upotpunjavao i dalje razvijao kao što su to i drugi radili i rade, pa tako po sebi otpada tvrdnja da se Haeckel „u svojim tvrdnjama i izvidima nije puno oslanjao na činjenice, na ono što zbilja biva u prirodi“ i „da je čitave dijelove svog sistema jednostavno izmišljao i onda prodavao svijetu kao nepatvorenu znanost“ (N. R. Br. 1. 1931) Dr. W. Berndt prof. univerziteta u Beču kojega su uspješno citirali makaranski fratri u „Novoj Reviji“ donoseći krnje citate mijenjajući tako smisao u svojoj knjizi „Poreklo vrsta“ kaže: „ . . . živa bića prošlosti i sadašnjosti sačinjavaju jednu jedinu veliku, odnosima krvnog srodstva vezanu, celinu. Nije se tu radilo o nekoj teoriji, nego o nauci, o činjenicama koje su prirodnonaučno neosporne“. Na drugo mjesto kaže: „Duboka istina sadržana u rečenici da je sav život na zemlji nastao, razvijao se i oblikovao iz prirodnih uzroka — danas nam je već potpuno prešla u krv“ — pa onda „danas je skoro svakome prirodno shvatanje da se čovjek razvio iz nižih životinjih vrsta“ W. Bölsche u svojoj knjiži „Poreklo čoveka“ kaže da je „ . . . . tvrdnja kako „davirnizam“ gubi tlo najlakomisleniji besmisao u koliko se tiče ovde[1]) uglavnom prikazanih činjenica koje sva živa bića vezuju u jedno prirodno rodno stablo, pa i čoveka potpuno uvrštavaju u to rodno stablo. Ove činjenice naprotiv postaju iz dana u dan nepobednije i čvršće . . .“ Toliko o evoluciji. Anonimus g. „Peč“ stavlja medju navodnicima moju rečenicu, da je Haeckel bio veliki prirodnjak. Još nijesam imao čast čitati negdje da je Haeckel bio kao prirodnjak „falsifikator“. Njegov biogenetski zakon nije opovrgnut niti je izgubio važnost ni istinitost. Dr. O. Abel u knjizi „Opšta paleontologija“ kaže: „Razvitak embrija ili ontogenetski razvitak individua baš nije verno ponavljanje historije porekla živih bića (filogenije) već je samo izvanredno skraćen izvod iz iste“, a tako kaže i Berndt: „možemo reći, da se uopšte uzev, u razvitku jedinke odražava razvitak cele vrste kroz njene mene . . .“ Smiješno je što se g. „Peč“ uhvatio za štampar sku pogrešku u mom članku, gdje je mjesto „o“ došlo „a“. Možda mu je to trebalo, u pomanjkanju drugih dokaza, da pokaže moje neznanje!

Medjutim hajdemo korak dalje da vidimo kakav je odnos izmedju nežive i žive prirode. Odlični naš naučenjak g. prof. Bubanović kaže u popularnoj svojoj knjizi „Slike iz kemije“: „Došlo se do prave spoznaje, da su sile i faktori, koji vladaju u carstvu ruda i kamenja iste kao i u carstvu bilina i životinja“, a B. Babić u knjizi „Gradja svijeta“ (knjigu je izdalo društvo sv. Jeronima!) govori: „Danas se vrlo mnogo radi na istraživanju radioaktivnih pojava, te se opet nauka primiče mišljenju, koje je govorio prije 2000 godina zastupao Aristotel, naime, da su se one tvari, koje danas nazivamo elementima, kroz neizmjerno dugo vrijeme razvile iz jedne pratvari-pramaterije-“. Samo po tim nekim svjedočanstvima Stručnjaka vidimo 1) da se sve živo razvilo kroz vrlo dugi niz stoljeća iz jedne pra-životinje, 2) da se sva anorganska priroda razvila iz jedne pramaterije, i 3) da u živoj i neživoj prirodi vladaju isti zakoni. Pa ako je ove naučne rezultate o jedinstvu prirode Haeckel dalje razvijao, zar je u tome što zla? I tko može tvrditi, da je ta misao besmislena? Neka cijenjeni čitaoc po ovim nekolikim citatima prosudi je li baš monizam „protiv razuma“ i „nedostojan ozbiljnog mislioca“ ili se oslanja na naučne rezultate. Na ostale nedokazane dokaze g. „Peča“ nije vrijedno osvrnuti se. Na koncu ću ipak donijeti još jedan citat, da se vidi na koju stranu leži „razumno“ a na koju ne. Ch. Bémont i R. Doucet kaže u „Histoire de l'Europe au mayen-age“ II dio str. 395: „Aussi ceux qui voulaient pousser à fond l'étude du probleme arrivaient-ils, les uns à adopter une attitude exclusivement rationaliste, *les autres à sacrifier la raison pour sauver la foi*, ce qui le poussait vers le mysticisme“.

Ovaj put sam bio prisiljen donijeti barem ovoliko citata, jer je prostor rasploživi u novini vrlo ograničen. Uostalom u svom članku o Haeckelu nijesam iznio ono, što drugi misle o Haeckelu, već ono, što je on sam mislio. I neznam zašto to nijesam smio!

[1]) u spomenutoj Bölscheovoj knjizi

Podmirite pretplatu!

Knin

*Popravak trotoara pred dućani*ma bio bi vrlo potreban i to počev ši od restauracije g. N. Krvavice p do stare pošte, jer je u vrlom lošem stanju i loš izgled daje za vrijem kišovitih dana.

Kad je uređen gornji put do resta uracije „Balkan“, nadamo se, da ć se urediti i daljnji put t.zv. sta Knin, što bi dalo ljepši izgled, a sta novništvu bi olakšalo prolaz za vrije me kišovitih dana.

Jednom smo pisali u N. T. da h trotoar, koji vodi od trgov. g. Knež vić do restauracije „Balkan“, treba hitan popravak, jer isti ima puno ja ma, pa je za vrijeme kišovitih dan prolaznicima prolaz nemoguć, a da ne govorimo kako je bilo za posljed nje kiše. Nadamo se, da će tehn. od sjek ipak uvidjeti tu hitnu potreb pak se nadamo da će se započeti po pravkom ist.h.

Odbor oficirskog Doma priredi je 16 VI „Drugarsko veče“ u prost rijama „Grand Hotela“. Na zabavi j koncertirao vojni orhestar.

Novootvorena trgovina

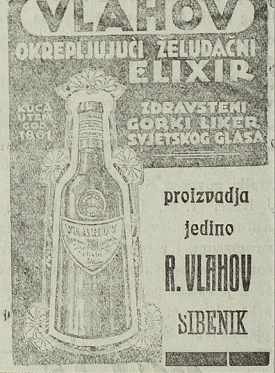
Ovim obavještavam da sam u Knin otvorio radnju mješovite, delikatesn špecerajske i kolonijalne robe.

Jovo V. Marinčić - Kni

Kuća na Gorici

sastojeći se od prizemlja, konobe, magaze te tri kata, u svakom katu po 3 sobe i jedna terasa na krovu, **jako povoljna cijena,** prodaje se radi odlaska.

Upitati kod uprave lista

proizvadja jedino **R. VLAHOV** SIBENIK

RESTAURACIJA
Kupalište „JADRIJA“

Menù

10 din. — juha, govedina, salata ili varivo i 2/10 vina.

12 din. — juha, pečenje teleće - janjeće, salata ili varivo i 2/10 vina

14 din. — juha, pečena riba, teletina, salata ili varivo i 2/10 vina.

Vlasnik
ŠIME MARENZI — ŠIBENIK

SPLIT „**IDEAL**“ SPLI

Tvornica kapa i šešira mu kih i ženskih svake vrsti, p najnižoj cijeni izrađuje i p pravlja najžur. bez prigovor

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk E VITALIANI I SIN, Šibenik

Odgov urednik. Hamilkar Vitaliani